

Likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling för Grundsärskolan med inriktning träningskola i Trelleborg

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen:

Skolår 1 - 9 samt Bäckafölets fritidshem

Ansvariga för planen

Rektor och processledare.

Vår vision

Alla elever/barn skall känna sig trygga och bemötas med respekt för sin individualitet. Likabehandlingsplanen syftar till att främja barn och elevers lika rättigheter. Detta oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Den skall förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling såsom mobbing.

Likabehandlingsplanen skall tydliggöra:

Mål- vad har verksamheten för mål för att motverka trakasserier och kränkande särbehandling

Främjande åtgärder- vad gör vi för att förstärka de positiva förutsättningarna för likabehandling?

Förebyggande åtgärder- vad gör vi för att förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling?

Rutiner- vad gör vi när vi misstänker att ett barn/elev känner sig kränkt?

Utvärdering- i slutet av varje läsår skall planen utvärderas och ev. revideras

Planen gäller från 2015-08-21 till 2016-06-17

Elevernas delaktighet

Rektor ger mentorerna i uppgift att likabehandlingsplanen samt ordningsregler i klassråden tas upp. Mentorerna sammanställer dessa diskussioner och ger resultatet till rektor.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare inbjuds via Unikum att delta i revideringen av likabehandlingsplanen.

Personalens delaktighet

Planen har reviderats och diskuterats på arbetslagskonferenser.

Förankring av planen

Planen kommer att gås igenom dels i undervisningen, dels under klassråd.

Utvärdering

Utvärdering av fjorårets plan

Fjorårets plan utvärderades i juni genom att vuxna har samtalat regelbundet med varje elev under året .

Delaktiga i utvärderingen av fjorårets plan

All personal, alla elever via enkät eller samtal.

Resultat av utvärderingen av fjorårets plan:

Förbättringsåtgärder:

- Skapa konkreta mål för nästkommande läsår.
- Arbeta kontinuerligt med planen, både i undervisningen och i träningskolans personalgrupp. Detta sker genom t.ex. pedagogiska diskussioner.
- Samverkan mellan olika skolformer.

Årets plan ska utvärderas senast

2016-06-20

Utvärdering av årets plan

- Personalgruppen under maj, ansvarig är processledare .
- Ansvariga för att årets plan utvärderas är processledare och rektor

Främjande insatser

Främja likabehandling i alla nedan angivna aspekter

Områden som berörs av insatsen

Mål och uppföljning

Att alla elever ska kunna säga eller på annat sätt uttrycka att de känner sig trygga och positivt bemötta på skolan (gällande alla diskrimineringsgrunder se bilaga)

Följs upp genom:

Regelbundna samtal
Uppföljande samtal i undervisningen

Insats

1. Kill- och tjejgrupper (vid behov)
2. Gruppövergripande aktiviteter som rör hela skolan, såsom idrottsdagar, pysseldagar, temadagar, musik och teateraktiviteter
3. Värderingsövningar i undervisningen (vid behov)
4. Terminsuppstart och avslutning för att skapa "vi-känsla"
5. Mentorskapet
6. Verksamheten är öppen för besök.
7. Elevgrupperingar bestäms av personal och rektor.

Ansvarig

Insats 1-6 samtlig personal
Insats 7 personal och rektor

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela läsåret .

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Mentorsamtal kring trivsel/trygghet på skolan sker fortlöpande .
Skolhälsovården har samtal med eleverna.

Områden som berörs i kartläggningen

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Hur har eleverna involverats i kartläggningen?

Eleverna har enskilda samtal, samt deltagit i diskussioner gruppvis.
Mentor och processledare sammanställer uppgifterna.

Hur har personalen involverats i kartläggningen?

Diskussioner i undervisningen och i mentorssamtalen.
Diskussioner i arbetslagen om hur personalen uppfattar arbetsmiljön på skola, avseende kränkningar mellan elever.

Resultat och analys

Juni 2016

Förebyggande åtgärder

Organisera verksamheten så att risk för trakasserier och kränkningar minskar.

Mål och uppföljning

Alla elever ska känna sig trygga under skoltid.

Åtgärd

Pedagogisk lunch.

Rastvakter ute varje rast.

Motivera åtgärd

Trakasserier uppstår lättare när många elever vistas tillsammans utan vuxentillsyn.

Ansvarig

Samtlig personal i arbetslagen.

Datum när det ska vara klart

Vid höstterminsstart

Motverka rasistiska uttryck.

Mål och uppföljning

Det ska inte förekomma rasistiska uttryck och trakasserier.

Åtgärd

Alla vuxna reagerar omedelbart när de hör eller ser rasistiska uttryck och säger ifrån.

Mentor samtalar regelbundet kring dessa frågor med berörda elever.

I undervisningen diskuteras fortlöpande antirasistiska frågor.

Motivera åtgärd

Eleverna ska se att alla vuxna är överens om att rasistiska uttryck är förbjudet.

Ansvarig

Alla vuxna.

Datum när det ska vara klart.

Vid höstterminens start.

Motverka förekomsten av kränkningar p.g.a. kön.

Mål och uppföljning

Ingen elev ska känna sig kränkt p.g.a. könstillhörighet.

Åtgärd

Kill- och tjejgrupper

Personalen ser till att alla får lika mycket utrymme i undervisningen.

Motivera åtgärd

Det har hänt att elever använt sig av ord som kränker elever p.g.a. könstillhörighet.

Viktigt är att gå igenom vad orden betyder.

Ansvarig

Alla vuxna

Datum när det ska vara klart

Vid höstterminens start

Motverka förekomsten av kränkande behandling.

Mål och uppföljning

Kränkningar ska inte förekomma i verksamheten.

Följs upp fortlöpande via samtal och utvärderas i maj via elevenkät eller enskilda samtal.

Åtgärd

Vi grupperar elever på ett sätt som minskar möjligheten till konflikt och kränkningar.

Personal äter pedagogisk lunch med eleverna.

Gemensamma aktiviteter med olika elevgrupper.

Personal finns alltid vid lämning och hämtning av skolskjuts.

Det finns alltid personal i elevens närhet under skoldagen .

Motivera åtgärd

Vid alla tillfällen där elever samlas är det risk för att kränkningar kan förekomma. Vi anser att tillfällen med elever från olika grupper kan bidra till att de lär känna varandra bättre.

Ansvarig

Alla vuxna.

Datum när det ska vara klart

Vid höstterminsstart

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda noll - tolerans mot alla slags trakasserier och kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Personal på raster

Personal följer elever till och från skolskjuts.

Mentorssamtal.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Kurator - Marie Svensson 0708 817967

Skolsköterska - Pia Mark 0708 817865

Respektive elevs mentor

Rektor – Malena Björner 0708 817613

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

1. Den vuxne som får kännedom om att någon elev blir kränkt anmäler detta till mentor och/eller rektor. (Blankett ifylls)
2. Processledare och rektor informeras.
3. Händelsen utreds (Blankett ifylls, detta ansvarar kurator för.):
 - a) beskrivning av händelsen
 - b) elevens uppfattning av händelsen
 - c) vilka som är inblandade och deras uppfattning av händelsen
 - d) vårdnadshavare informeras
 - e) skolans insatser på kort sikt (Ansvarig: Rektor och processledare):
 - Allvarssamtal hålles med mentor och / eller PL. När så behövs med kurator och skolsköterska.
 - Uppföljningssamtal efter en vecka - ansvarig som ovan.

Om kränkningarna inte upphört:

- Möte med den kränkande eleven och hans/hennes vårdnadshavare tillsammans med rektor, kurator och mentor. Rektor klargör vilka disciplinåtgärder och/eller ev. rättsliga åtgärder som skolan kan tvingas vidta
- I förekommande fall: Anmälan till soc. tjänsten (Ansvarig: Rektor)

f) skolans insatser på lång sikt (Ansvarig: Som ovan):

- Rastvakterna har koll på berörda elever
- Kurator har uppföljningssamtal med de inblandade eleverna.

- Vid behov ses rast- och matschema över så att eleverna inte har rast samtidigt - ansvarig: PL/rektor

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1. Den vuxne som får kännedom om att någon elev blir kränkt anmäler detta till PL och rektor. (Blankett ifylls av PL eller rektor)

2. Mentor informeras

3. Händelsen utreds (Blankett ifylls, detta ansvarar rektor för.)

a) beskrivning av händelsen

b) elevens uppfattning av händelsen

c) den kränkande vuxnes uppfattning av händelsen

d) vårdnadshavare informeras

e) skolans insatser på kort sikt (Ansvarig: Rektor)

- Rektor samråder med personalavdelningen. Facklig representant informeras.

Rektor och personalchef har möte med den anställda (samt facklig repr.), där man redogör för de disciplinåtgärder som ev. är erforderliga.

Den kränkta eleven erbjuds stöd av kurator.

Den kränkande vuxne erbjuds samtalsstöd via personalhälsovården

Ansvarig för bägge åtgärderna: Rektor

Rutiner för uppföljning

Uppföljningssamtal efter en vecka. ansvarig: Rektor/PL

Rutiner för dokumentation Se ovan. Särskilt utarbetade blanketter används vid dokumentationen.

Ansvarsförhållande

Se under "Rutiner"

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad via sms av elever på skolan. Där kallar de honom ”pucko” och ”tjockis”. De har också lagt ut bilder av Carl på Lunarstorm. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. ”Han är en ensamvarg”, säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelande. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. /P>

Diskrimineringsgrunder

Diskrimineringsgrunderna

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet ”Det är för hårt arbete för en tjej”. [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon beter sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratorn på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratorn ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att ”Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa”. [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne ”äckliga lebb”. [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
- James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]